

החלטת ועדת המינויים מס' 931
שהתכנסה ביום ז' בכסלו תשפ"ב (11 בנובמבר 2021)

חברי הוועדה:

פרופ' דניאל הרשקוביץ, נציב שירות המדינה – יו"ר

גב' נגה קינן –חברה

מר דורון כהן – חבר

וכן נכחו:

עו"ד שיר ביגמן אזולאי, ממונה (יעוץ משפטי) נציבות שירות המדינה

גב' דורי שארף, יועצת נציב שירות המדינה- מרכזת ועדת המינויים

בפני ועדת המינויים מונח מכתבו של ראש הממשלה החליפי ושר החוץ (להלן: שר החוץ), חה"כ יאיר לפיד מיום 11.8.2021 בו הוא מבקש להביא בפני ועדת המינויים את מועמדותה של גב' יעל גרמן לתפקיד שגרירת ישראל בפריז, צרפת. כמו כן, הובאו בפני הוועדה קורות החיים, השאלון שמילאה המועמדת ונספחיו, החלטת הממשלה המצוטטת להלן וחומרים נוספים. במכתביו מפרט השר את פעילותה וניסיונה של המועמדת בתחום הציבורי ומציין כי "גב' גרמן מביאה עמה לתפקיד רקע וניסיון ציבורי וניהולי בכיר ועשיר הרלוונטי לתפקיד... גב' גרמן היא בעלת תואר בוגר בהיסטוריה כללית מאוניברסיטת תל אביב, בעלת תואר מוסמך במינהל עסקים מהמרכז הבינתחומי הרצליה, ובעלת תעודת הוראה. כמו כן, גב' גרמן דוברת את השפות אנגלית וצרפתית." וכן מציין השר כי ניסיונה הציבורי והניהולי הבכיר, הממושך והעשיר של גב' גרמן, כמו גם השכלתה, יתרמו רבות לביצוע תפקידה כשגרירת ישראל לצרפת בעת הזו. מעמדה הבכיר, רקעה הציבורי והניהולי המובהק, כישוריה ויכולותיה המקצועיים והאישיים, הם בעלי ערך מוסף משמעותי בכל הנוגע למשימות המרכזיות והאתגרים העומדים על הפרק ביחסים בין המדינות, הן במישור הביטוראלי והן לגבי סוגיות במישור המולטילטראלי."

ועדת המינויים בעניינה של המועמדת התכנסה לראשונה ביום 26.8.2021, ולאחר מכן, כונסה הועדה בשנית, בהרכב זהה ומכאן ההחלטה שלפנינו.

המדובר במינוי שגריר שלא מקרב הסגל הדיפלומטי והמקצועי הקבוע של משרד החוץ, המוצע לבחינתה של הוועדה, בהתאם להחלטות הממשלה מהשנים 1999 ו- 2002, בדבר פטור ממכרז למשרות דיפלומטיות מסוימות, הקובעות, בין היתר, כדלקמן:

"משרות של ראשי נציגויות דיפלומטיות במדינות אשר לדעת שר החוץ, רגישות ונסיבות מערכת היחסים המדיניים או נסיבות הקשורות בגיוון הייצוג הישראלי בחו"ל, מצדיקות מינוי אדם מתאים אף אם אינו מבין הסגל הדיפלומטי והמקצועי הקבוע של משרד החוץ.

[...]

כתנאי פטור ממכרז כאמור לעיל, כישוריו של מועמד למשרה מן המשרות הרשומות למעלה, והתאמתו הכללית למשרה, ייבדקו בהתאם לנוהל הקיים על ידי ועדת המינויים שמונתה על ידי הממשלה בהודעה בדבר תנאים למינוי למשרות מסוימות. מצאה ועדת המינויים כי למועמד יש זיקה אישית, עסקית או פוליטית לשר משרי הממשלה, לא תמליץ על מועמדותו, זולת אם מצאה כי יש לו רקע וכישורים מיוחדים העושים אותו ראוי למשרה האמורה".

עד כה טרם נקבעו תנאי סף ספציפיים ל-11 המשרות של ראשי נציגויות דיפלומטיות להן נקבע פטור מהליכי מכרז פומבי ומהליכי אישור מינויים הנהוגים במשרד החוץ. יחד עם זאת, ולצורכי השוואה, להלן פירוט תנאי הסף למשרות שגריר בדירוג שירות החוץ:

השכלה – השכלה אקדמית (תואר ראשון).

ניסיון – 3 שליחויות בחו"ל (תקופת שליחות לא תפחת משלוש שנים) והשלמת תקופת כהונה בתפקיד מטה ברמה של לפחות מנהל מחלקה (ציר יועץ).

יש לציין כי דרישות אלה נגזרו מתנאי סף שנקבעו בהסכם הקיבוצי של עובדי שירות החוץ, וברור כי אין הן מתאימות לבחינת מועמדים שאינם מתוך הסגל המקצועי של שירות החוץ.

יחד עם זאת, ניתן לתרגם את תקופות השליחות לחו"ל לשנות ניסיון (כאשר ממוצע של תקופת שליחות עומד על ארבע שנים) לצורך בחינת התאמה של מועמד מחוץ לסגל הדיפלומטי. יובהר כי תנאי הסף שפורטו לעיל מתייחסים למשרות במתח דרגות 42-44 למח"ר בעוד שמשרת שגריר מדינת ישראל בצרפת הנה במתח דרגות 43-45 למח"ר.

יודגש כי שגרירות מדינת ישראל בצרפת הנה שגרירות גדולה המונה כ-85 עובדים (כולל אית"ן ועמ"ז). כמו כן, זוהי שגרירות ליבה כנובע מחשיבותה הרבה של מערכת היחסים בין מדינת ישראל לצרפת ומהיותה של צרפת מדינה מרכזית ביותר בזירה הבינלאומית.

להלן עיקר נתוני האישיים של המועמדות:

המועמדות בעלת תואר ראשון בהיסטוריה כללית מאוניברסיטת תל אביב ותואר שני במנהל עסקים מהמרכז הבינתחומי בהרצליה.

כמפורט בפניית שר החוץ ובקורות החיים שצירפה, בין השנים 2013-2020 המועמדת כיהנה בכנסות ה-19-22 מטעם סיעת 'יש עתיד'. בתוך כך, הייתה חברה בוועדת הכספים (בכנסת ה-19); בוועדת הפנים והגנת הסביבה, ועדת חוקה, חוק ומשפט, בוועדה המיוחדת ליישום הנגשת המידע הממשלתי ועקרונות שקיפותו לציבור, בוועדה המיוחדת לפרשת היעלמותם של ילדי תימן, מזרח והבלקן, בוועדת המשנה לבדיקת סוגיות תכנון וסביבה המפרץ חיפה, בוועדה המשותפת לדיון בהצ"ח פיקוח אלקטרוני על עצור ועל אסיר משוחרר על תנאי, בוועדה המשותפת לוועדת החוקה וח"ב לדיון בהצעות חוק ההסדרה (בכנסת ה-20). בוועדת הכנסת (בכנסת ה-22).

בממשלה ה-33 (במהלך כהונתה בכנסת ה-19) המועמדת כיהנה כשרת הבריאות.

בנוסף, במהלך כהונתה בכנסת ה-20 המועמדת הייתה יושבת ראש בשדולה למען הקהילה הגאה, בשדולה למען זכויות בעלי-החיים, בשדולה למען בריאות ציבורית ובשדולה למען תושבי מפרץ חיפה. בנוסף, הייתה חברה בשדולה למניעת אובדנות, בשדולה למניעת אלימות נגד צווים רפואיים, בשדולה לחיזוק ולפיתוח הכלכלה הערבית, בשדולה למען הקהילה היהודית באתיופיה, בשדולה לפתרון הסכסוך הישראלי-ערבי, בשדולה להגנה ושיקום הר הזיתים ובשדולה לעידוד יזמות חברתית-קהילתית.

כמו כן בין השנים 1998-2013 המועמדת כיהנה כראש עיריית הרצליה; בין השנים 1993-1998 כיהנה כחברת מועצת העיר הרצליה וכמנהלת משרד לייעוץ פוליטי יריב בן-אליעזר; בין השנים 1986-1980 כיהנה המועמדת כמנהלת תהיל"ה, בית ספר לחינוך מבוגרים.

מן המפורט עולה, כי המועמדת עונה על תנאי הסף של המשרה.

באשר לנסיבות המצדיקות מינוי שגרירה לצרפת שלא מהסגל הדיפלומטי הקבוע, ציין ראש הממשלה החליפי ושר החוץ במכתבו מיום 11.8.2021 כי **"מדינת ישראל מייחסת חשיבות רבה ליחסיה עם צרפת, שהיא מדינה מרכזית ביותר בזירה הבינלאומית בכלל, ובאירופה בפרט, חברה קבועה במועצת הביטחון של האו"ם, ואחת ממייסדות האיחוד האירופי וברית נאט"ו. צרפת שותפה, יחד עם גרמניה ועם בריטניה, לפורום המשפיע של מדינות ה-E-3, חברה בארגון המדינות המתועשות G-7, ומשמשת גם כשחקן משמעותי באזור. היחסים בין ישראל לצרפת משתרעים על מישורים מגוונים ורבים, וכוללים, בין היתר, שיתוף פעולה ביטחוני-אסטרטגי, מדיני, כלכלי, תרבותי ועוד, ומתקיימים ביקורי בכירים ומשלחות הדדיים. קיים שיח מתמיד בין המדינות הן ביחס לסוגיות הביטחון והן ביחס לסוגיות רלוונטיות באזורנו. כך למשל, בשנת 2018 התקיימה שנת שותפות תרבותית בין ישראל לצרפת. נדבך חשוב נוסף ביחסים בין המדינות הוא הקהילה היהודית הגדולה בצרפת (בת למעלה מחצי מיליון איש). מדובר בקהילה ציונית במיוחד, המרבה לבקר בארץ, והתורמת רבות לקשרים המדיניים, הכלכליים והתיירותיים בין המדינות."**

ראש הממשלה החליפי ושר החוץ מפרט במכתבו את השכלתה, כישוריה וניסיונה של המועמדת ומציין כי **"בהינתן מרכזיותה של צרפת ביחסי החוץ של ישראל ונסיבות ורגישות מערכת היחסים בין ישראל לצרפת, וכן לנוכח ניסיונה, רקעה וכישוריה הציבוריים והניהוליים המובהקים של גב' גרמן, כמו גם שיקולים הנוגעים לגיוון הייצוג הישראלי בחו"ל כאמור לעיל, קיימת הצדקה למינויה של גב' גרמן כשגרירת ישראל לצרפת בנסיבות הנוכחיות ובעת הזו."** לאור הטעמים שפורטו במכתב, סבור ראש הממשלה החליפי ושר החוץ כי יש הצדקה למינויה של גב' יעל גרמן לשגרירת ישראל לצרפת בהיותה האדם המתאים לכך אף שאינה מבין הסגל הדיפלומטי המקצועי הקבוע של משרד החוץ.

המועמדת ציינה בשאלון המועמדות כי במהלך כהונתה כראש עיריית הרצליה היה לה הליך שימוע אצל מבקר המדינה בעניין תשלום משכורות לעובדי תיאטרון הרצליה. עם זאת, מבדיקת הלשכה המשפטית בנציבות שירות המדינה עולה כי בדו"ח המבקר נכתב שהתנהלותה של המועמדת נמצאה בלתי תקינה ומבקר המדינה אף מצא לנכון להעיר לה על התנהלותה בהקשר האמור. המועמדת נשאלה ע"י חברי הוועדה בדבר הפער בין ממצאי הדוח לדיווח בשאלון המועמדות.

בנוסף, המועמדת ציינה בשאלון המועמדות לגבי חברת 'גג אלקטרוניקה בע"מ' שבבעלותה 10% ממניותיה, כי ייתכן שלחברה היה חוב כלפי מס הכנסה. המועמדת נשאלה גם על סוגיה זו.

לאחר ששמעה את המועמדת בנושאים שלעיל, הוועדה התרשמה כי אין בדברים כדי לפגום בכשירותה הערכית, האישית או המקצועית של המועמדת לכהן בתפקיד.

בשאלון המועמדות ציינה המועמדת שהיא מקיימת קשר חברי ופוליטי עם שר החוץ. בנוסף, ציינה שכחברת כנסת מטעם מפלגת 'יש עתיד' הייתה בקשר עם חברי הכנסת מהסיעה שכיום מכהנים כשרים.

לצורך קביעת קיומה של זיקה אישית, עסקית או פוליטית לשר משרי הממשלה, נקבע בהנחיית היועץ המשפטי לממשלה מס' 6.5000 כי "אינדיקציה לקיומה של זיקה כאמור יכולה להיות כאשר מועמד כיהן, או מכהן, במשרה שלפי טיבה מסתבר ממנה חשש לקרבה או לזיקה פוליטית או אישית, כגון: היותו של אדם יועץ או עוזר לשר משרי הממשלה; עבודה משותפת קרובה בפעילות מפלגתית עם שר משרי הממשלה; מתן שירות לקידום עניינו הפוליטי, או האישי, של שר משרי הממשלה; או לקידום ענייני מפלגתו; חברות פעילה במוסד או בגוף של מפלגתו של שר משרי הממשלה, היותו של מועמד קרוב ממדרגה ראשונה לאדם בעל זיקה לשר משרי הממשלה, וכיוצא באלה".

הוועדה התרשמה כי למועמדת קיימת זיקה פוליטית, ועל כן היא נבחנה על פי הצורך להצביע על "כישורים מיוחדים העושים אותו ראוי למשרה". נציין, כי דרישה זו מקבילה לדרישת הכישורים המיוחדים הנדרשת על-פי סעיף 18 לחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975, ממועמד למשרת דירקטור בחברה ממשלתית, שהוא בעל זיקה אישית, עסקית או פוליטית לשר משרי הממשלה. לפיכך, יש לפרש באופן דומה דרישה זו, וכן את המונח זיקה אישית, עסקית או פוליטית המשותף לשני סוגי המינויים.

אין בפסיקה בית המשפט כדי להגדיר מהם "כישורים מיוחדים", אך בעניין מינוי למשרת מנהל הרשות למקרקעי ישראל נקבע (בג"ץ 08/4646 יואל לביא נ' ראש הממשלה, פס' 30:

ככלל, זיקה פוליטית ברורה בין מועמד לתפקיד ציבורי בכיר כדוגמת מנהל המינהל, לבין השר והממשלה שבידיהם סמכות המינוי, מקימה ספק מהותי שמא השיקול הפוליטי-אישי היווה את המניע המרכזי למינוי לתפקיד. בהתחשב בכך ועל-מנת להסיר חשש זה, בזין קבע היועץ המשפטי לממשלה בחוות-דעתו כי מינוי כאמור מחייב להצביע על יתרון של אותו מועמד על-פני מועמדים ראויים אחרים חסרי שיוך פוליטי. אכן, עצם קיומה של זיקה פוליטית אינה פוסלת

מועמד ראוי מלהיבחר למשרה ציבורית. עם זאת, על-מנת להבטיח כי הזיקה הפוליטית לא היוותה שיקול מכריע במינוי, ראוי כי הרשות הממנה תצביע על יתרון ממשי רלוונטי של אותו מועמד, או על הסבר ענייני שבכווחו להצדיק את העדפתו ביחס למועמדים ראויים אחרים נעזרי זיקה פוליטית."

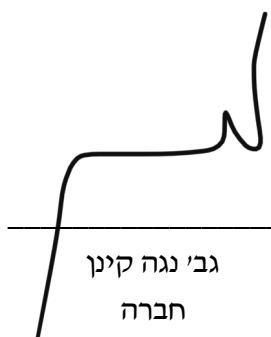
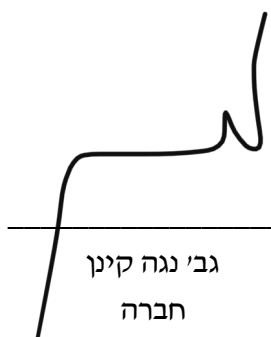
נוכח האמור, בחנה הוועדה בהקפדה יתרה את כישוריה המקצועיים והניהוליים של המועמדת ואת התאמתה לתפקיד, לאור המבחן האמור של יתרון ממשי רלוונטי של המועמד.

חברי הוועדה התרשמו מאישיותה של המועמדת, מערכיותה הגבוהה ומסירותה לעשייה הציבורית. מהמסמכים שהוצגו בפניהם ומהופעתה של המועמדת התרשמו חברי הוועדה כי במסגרת תפקידה הציבוריים והניהוליים, כראש עיריית הרצליה, כחברת כנסת וכשרת הבריאות, עסקה בנושאי מדיניות מקומיים ולאומיים העומדים על סדר יומה של מדינת ישראל.

בהינתן מרכזיותה של צרפת ביחסי החוץ של ישראל ונסיבות ורגישות מערכת היחסים בין ישראל לצרפת, ובהנתן תפקידה המרכזי של יהדות צרפת, סבורים חברי הוועדה כי שגרירת ישראל בצרפת מהווה כיום, אף יותר מתמיד, מפתח ליחסים בין המדינות, ואין להקל ראש בבחינת כישוריה והתאמתה לתפקיד כך שתוכל לבצעו בהצלחה.

לא נעלם מעיני הוועדה, וכן מעיני המועמדת עצמה כי ניסיונה המקצועי נסוב רובו ככולו סביב מדיניות הפנים הישראלית ומדיניות מוניציפאלית. עם זאת, נחה דעתה של הוועדה כי הניסיון שברשותה, כמו גם יחסי האנוש המצוינים אשר פיתחה במהלך שנות פעילותה הציבורית הענפה יהיו לה לעזר בעבודתה הדיפלומטית ויאפשרו לה להשלים את הפערים, ככל שאלו קיימים, בניהול יחסים בינלאומיים, כמו גם הבנה מעמיקה וניסיון עסקי ודיפלומטי ברמה הנדרשת על מנת לעמוד בראש נציגות משמעותית, מרכזית וגדולה כנציגות ישראל בצרפת ולהצליח בתפקיד המיועד לה.

לסיכום: הוועדה התרשמה מערכיותה של המועמדת, שליחותה הציבורית ואישיותה ומצאה כי היא עונה על דרישות התפקיד. לפיכך הוועדה ממליצה לממשלה למנותה לכהונה כשגרירת ישראל לפריז, צרפת.

 _____ מר דורון כהן חבר	 _____ גב' נגה קינן חברה	 _____ פרופ' דניאל הרשקוביץ נציב שירות המדינה, יו"ר
---	--	---

מועמד ראוי מלהיבחר למשרה ציבורית. עם זאת, על-מנת להבטיח כי הזיקה הפוליטית לא היוותה שיקול מכריע במינוי, ראוי כי הרשות הממנה תצביע על יתרון ממשי רלוונטי של אותו מועמד, או על הסבר ענייני שבכוחו להצדיק את העדפתו ביחס למועמדים ראויים אחרים נעדרי זיקה פוליטית."

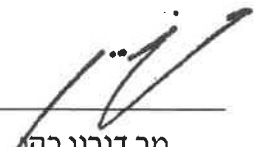
נוכח האמור, בחנה הוועדה בהקפדה יתרה את כישוריה המקצועיים והניהוליים של המועמדת ואת התאמתה לתפקיד, לאור המבחן האמור של יתרון ממשי רלוונטי של המועמד.

חברי הוועדה התרשמו מאישיותה של המועמדת, מערכיותה הגבוהה ומסירותה לעשייה הציבורית. מהמסמכים שהוצגו בפניהם ומהופעתה של המועמדת התרשמו חברי הוועדה כי במסגרת תפקידה הציבוריים והניהוליים, כראש עיריית הרצליה, כחברת כנסת וכשרת הבריאות, עסקה בנושאי מדיניות מקומיים ולאומיים העומדים על סדר יומה של מדינת ישראל.

בהינתן מרכזיותה של צרפת ביחסי החוץ של ישראל ונסיבות ורגישות מערכת היחסים בין ישראל לצרפת, ובהנתן תפקידה המרכזי של יהדות צרפת, סבורים חברי הוועדה כי שגרירת ישראל בצרפת מהווה כיום, אף יותר מתמיד, מפתח ליחסים בין המדינות, ואין להקל ראש בבחינת כישוריה והתאמתה לתפקיד כך שתוכל לבצעו בהצלחה.

לא נעלם מעיני הוועדה, וכן מעיני המועמדת עצמה כי ניסיונה המקצועי נסוב רובו ככולו סביב מדיניות הפנים הישראלית ומדיניות מוניציפאלית. עם זאת, נחה דעתה של הוועדה כי הניסיון שברשותה, כמו גם יחסי האנוש המצוינים אשר פיתחה במהלך שנות פעילותה הציבורית הענפה יהיו לה לעזר בעבודתה הדיפלומטית ויאפשרו לה להשלים את הפערים, ככל שאלו קיימים, בניהול יחסים בינלאומיים, כמו גם הבנה מעמיקה וניסיון עסקי ודיפלומטי ברמה הנדרשת על מנת לעמוד בראש נציגות משמעותית, מרכזית וגדולה כנציגות ישראל בצרפת ולהצליח בתפקיד המיועד לה.

לסיכום: הוועדה התרשמה מערכיותה של המועמדת, שליחותה הציבורית ואישיותה ומצאה כי היא עונה על דרישות התפקיד. לפיכך הוועדה ממליצה לממשלה למנותה לכהונה כשגרירת ישראל לפריז, צרפת.

מר דורון כהן
חבר

גב' נגה קינן
חברה

פרופ' דניאל הרשקוביץ
נציב שירות המדינה, יו"ר